

Raadsvergadering 3 juni 2025

Documentnummer: D/25/197354

Zaaknummer: Z/24/140056

Onderwerp:	Voorstel tot het al dan niet indienen van een zienswijze over de conceptbegroting 2026 van de Regionale Energie Strategie (RES) Noord- en Midden-Limburg en kennis te nemen van de Voortgangsrapportage 2023-2025
Van:	College (portefeuillehouder Blomen)
Voorstel:	1. Een zienswijze in te dienen over de conceptbegroting 2026, waarin de RES NML wordt opgeroepen om bij de begroting 2027 e.v. als uitgangspunt te hanteren dat de meerjarenbegroting beleidsarm dient te zijn dan wel dat extra (ruimtevragende) kosten van nieuw beleid in beginsel worden opgevangen binnen de eigen exploitatie van de GR. Alleen hogere kosten bij de GR als gevolg van indexering c.q. contractuele prijsverhogingen van derden komen voor compensatie via de gemeentelijke bijdrage in aanmerking. 2. Kennis te nemen van de Voortgangsrapportage RES NML 2023-2025 (bijlage 3).

Inleiding:

De Regionale Energiestrategie Noord- en Midden-Limburg (RES NML) werkt sinds januari 2025 samen in de centrumgemeenteregeling, en is sinds begin 2025 daarmee een verbonden partij.

Ontwerpbegroting

In de ontwerpbegroting staat de verdeling van de budgetten van de RES NML. De begroting van de RES NML is opgebouwd op basis van de te ontvangen middelen van de RES-partners en van het Rijk. De Rijksbudgetten voor 2026 zijn nog niet volledig bekend. Rond de zomer van 2025 volgt hierover meer duidelijkheid. De verwerking van deze budgetten zal worden opgenomen in het jaarplan 2026. In dit jaarplan komt ook een definitieve begroting.

In deze ontwerpbegroting worden de hoofdlijnen besproken van taken die worden opgepakt, in het jaarplan 2026 vindt een verdere concretisering plaats op basis van een planning en specifieke uitvoeringsactiviteiten. Dit jaarplan wordt in het regionale portefeuillehoudersoverleg van oktober 2025 vastgesteld. Het jaarverslag 2024 kan - gezien de verwevenheid van de RES NML met de gemeente Venlo - pas in mei 2025 worden aangeleverd aan de regiogemeenten.

In de bijgevoegde begroting (bijlage 2) zijn de posten verder onderbouwd op basis van de taken zoals omschreven in de centrumregeling:

1. Regionale koers
2. Faciliteren besluitvorming regionaal/provinciaal.
3. Monitoring en sturing
4. Kennisdeling en expertise
5. Accountmanagement en lobby
6. Financiële verantwoording
7. Werkprogramma en projecten

Toelichting op lasten

Personeel

De personeelskosten zijn opgebouwd uit de personele kosten voor het programmamanagement. Verder bestaan deze uit ondersteunende kosten die gemeente Venlo maakt als centrumgemeente en een budget voor onvoorziene externe inhuur.

Basistaken

In 2025 is er gewerkt aan de regionale energievisie. Dit document vormt de basis om te komen tot een uitvoeringsprogramma dat in 2026 verder vorm wordt gegeven. Onderdeel van dit uitvoeringsprogramma zijn kennissessies en stakeholderbijeenkomsten. Naar verwachting is de uitvoering van een Plan MER/ inpassing in het omgevingsbeleid ook onderdeel van dit programma. Verder vormt monitoring en sturing een van de basistaken. Tot slot is er een separaat budget voor strategie en innovatie om onderzoek te verrichten naar nieuwe ontwikkelingen en deze kennis weer te delen in de regio.

Basispakket ontwikkelgroepen

Met de transitievisies warmte en op termijn warmteprogramma's van de gemeenten als basis, vertaalt de RES beleid naar concrete ondersteuning voor de uitvoering van de opgave. De RES werkt samen met lokale partners om duurzame warmteoplossingen te realiseren. Daarbij worden gezamenlijke vraagstukken opgepakt, zoals energiebesparing, individuele warmteoplossingen, groen gas en de uitrol van hybride warmtepompen. Voor collectieve warmteoplossingen wordt gekeken naar de kansen voor (kleinschalige) warmtenetten op basis van verschillende warmtebronnen.

Programma energiesysteem

Een decentraal energiesysteem is de ruggengraat van een veerkrachtige en duurzame toekomst. Het stelt lokale gemeenschappen in staat om de regie over hun eigen energievoorziening te nemen. Lokale keuzes staan centraal, waarbij van onderop wordt gebouwd aan een betere, duurzamere wereld. Onder dit programma wordt ook in 2026 gewerkt aan de uitrol van het decentrale energiesysteem en aan de infrastructuur door onze regio. Denk daarbij aan thema's als uitvoering geven aan energie-opslag en omslag, verdere uitrol energiehubs en energiegemeenschappen, concretisering van opwek energie op rijksgronden, uitrol van het PMIEK in onze regio en de uitrol van kansen voor waterstof.

Participatie en communicatie

Actieve betrokkenheid en heldere communicatie vormen de kern van onze opgave. De RES ondersteunt partners bij de ontwikkeling van energiegemeenschappen en lokaal eigendom. In 2026 gaat de RES aan de slag met een tool om energiegemeenschappen te ondersteunen. En wordt de relatie versterkt met partners door concrete afspraken te maken hoe we elkaar kunnen versterken onder het uitvoeringsprogramma. De RES maakt hierbij gebruik van haar online platform.

Energiebesparing

Energiebesparing blijft essentieel voor de energietransitie. De regio heeft een Coalition of the Willing opgezet, bestaande uit 11 gemeenten, om een Meerjarige Collectieve Ontzorgingsaanpak (MCO) te realiseren. Deze richt zich op het isoleren van 92.000 potentiële woningen, met als minimum 14.524 woningen, waarbij de nadruk ligt op kwetsbare huishoudens, zodat ook zij kunnen profiteren van lagere energiekosten en meer comfort. Hiervoor is bij de start van het project een meerjarenbegroting vastgesteld welke is toegevoegd. Ook wordt er gewerkt aan energiebesparing bij bedrijven, waarbij de ontwikkeling van energyhubs en samenwerking tussen bedrijven centraal staat.

Coalitions of the willing (COW'S)

In 2026 kan op basis van verzoeken van partners gestart worden met nieuwe Coalitions of the Willings. Hierbij kan men gebruik maken van de kennis en expertise van de RES NML. De RES NML beschikt over gecertificeerde projectleiders die ook ingezet kunnen worden voor COW-projecten. Voor deze COW's wordt een separate begroting gemaakt, zoals nu ook bijgevoegd is voor de COW MCO NIP.

Voortgangsrapportage 2023-2025

Naast vooruitkijken, zoals hierboven gedaan, vragen de energietransitie en regionale samenwerking ook om structurele monitoring van de voortgang. De Regionale Energiestrategie (RES) Noord- en Midden-Limburg (NML) is een gezamenlijk initiatief van vijftien gemeenten, provincie Limburg, Waterschap Limburg en netbeheerder Enexis om de klimaatdoelen te realiseren. In 2021 is de RES 1.0 vastgesteld, en in 2023 heeft de RES een voortgangsrapportage toegestuurd. Deze nieuwe voortgangsrapportage biedt een overzicht van de behaalde resultaten tussen 2023 en medio 2025, de uitdagingen en de ambities voor de toekomst.

Kernboodschap

Sinds de vaststelling van de RES 1.0 in 2021 is veel werk verzet en heeft de RES NML al 80% van haar opwekdoelen behaald, met 964,5 GWh gerealiseerd uit zonne- en windenergie. Toch blijft netcongestie een uitdaging, wat de voortgang van geplande projecten voor 2030 vertraagt. Dit benadrukt de noodzaak van een intensievere samenwerking met netbeheerders en partners om de infrastructuur tijdig uit te breiden en de energietransitie te versnellen.

Daarbij is de focus verschoven van uitsluitend opwekking naar het bredere energiesysteem van de toekomst, waarin opwekking, opslag, omslag en infrastructuur samenkomen. We ontwikkelen samen een regionale energievisie als basis voor een uitvoeringsprogramma. Het proces van de energievisie biedt ons waardevolle inzichten in de verbreding van de opgave naar het energiesysteem van de toekomst. Het stelt de regio in staat om actief deel te nemen aan het energieboard van de provincie Limburg (BO EVI) en om verbindingen te leggen tussen ruimtelijke en economische vraagstukken in de regio.

Bijsturen in het realiseren van de RES

Door recente inzichten en ontwikkelingen, zoals nieuwe wet- en regelgeving en capaciteitsproblemen op het elektriciteitsnet, is het noodzakelijk om de strategie bij te sturen. Er wordt actief gezocht naar oplossingen voor netcongestie, onder andere door energie-opslag, slimme netwerken en vraagsturing. Daarnaast wordt onderzocht hoe de ruimtelijke impact van energieprojecten beter kan worden ingepast binnen gemeentelijke plannen en beleid.

Het energiesysteem van de toekomst

Een decentraal energiesysteem is de ruggengraat van een veerkrachtige en duurzame toekomst. Het stelt lokale gemeenschappen in staat om de regie over hun eigen energievoorziening te nemen. Lokale keuzes staan centraal, waarbij we van onderop bouwen aan een betere, duurzamere wereld.

Op basis hiervan werken we als regio aan een energievisie die de basis zal vormen voor een uitvoeringsprogramma. Deze visie biedt een helder overzicht van de opgaven voor de periode 2030 - 2050 en stellen de partners in de regio samen op. Om de visie verder te concretiseren, werkte de RES in 2024 aan een QuickScan bedrijventerreinen, gericht op de potentie van energyhubs. Dit leidde tot een ondersteuningstraject voor gemeenten. Tegelijkertijd werkten we met projectleiders aan grootschalige infrastructurele vraagstukken en onderzochten we kansen voor opwek van energie op Rijksvastgoed.

Regionale structuur warmte

De warmtetransitie in onze regio is een uitdaging, vooral omdat we geen grootschalige natuurlijke warmtebronnen tot onze beschikking hebben. Dit vraagt om innovatieve oplossingen en nauwe samenwerking binnen de regio.

Met de transitievisies warmte van de gemeenten als basis, vertaalt de regio beleid naar concrete ondersteuning voor de uitvoering van de opgave. De RES werkt samen met lokale partners om duurzame warmteoplossingen te realiseren, waarbij ook de mogelijkheden voor alternatieve warmtebronnen, zoals groen gas, worden onderzocht.

Naast de focus op individuele warmteoplossingen, werd er in de regio ook verkend waar er concrete mogelijkheden zijn voor (kleinschalige) duurzame warmtenetten.

Data en monitoring

Binnen de RES NML wordt er hard gewerkt aan de verbetering van data-uitwisseling en monitoring om de energietransitie beter te beheersen. Onlangs is een nieuw monitoringssysteem gelanceerd en worden data-integratie-initiatieven uitgebreid naar andere werkvelden.

Beslispunten:

1. Een zienswijze in te dienen over de conceptbegroting 2026, waarin de RES NML wordt opgeroepen om bij de begroting 2027 e.v. als uitgangspunt te hanteren dat de meerjarenbegroting beleidsarm dient te zijn danwel dat extra (ruimtevragende) kosten van nieuw beleid in beginsel worden opgevangen binnen de eigen exploitatie van de GR. Alleen hogere kosten bij de GR als gevolg van indexering c.q. contractuele prijsverhogingen van derden komen voor compensatie via de gemeentelijke bijdrage in aanmerking.
2. Kennis te nemen van de Voortgangsrapportage RES NML 2023-2025 (bijlage 3).

Argumenten:

- 1.1 *Geadviseerd wordt een zienswijze in te dienen over de begroting 2026, vanwege de gemeentelijke financiële situatie.*
Net als vorig jaar staat de meerjarenbegroting van Maasgouw (met name vanaf 2026) weer behoorlijk onder druk, waardoor we ook nu aan de verbonden partijen verzoeken om hierop te anticiperen om de kosten te beheersen.

Risico's:

- 1.1 *Dekking van de RES NML komt uit eindige CDOKE-middelen.*
Maasgouw draagt jaarlijks € 2,60 per inwoner bij aan de RES, zoals afgesproken in de gemeenschappelijke regeling. De dekking van deze middelen én de Coalition of the Willings zoals de MCO NIP in het kader van de ontvangen isolatiegelden, komen uit de zogeheten CDOKE-gelden. Deze hebben wij van het Rijk ontvangen voor de periode 2023-2025, en kunnen we tot en met 2027 uitgeven. Voor dekking vanaf 2028 zijn we afhankelijk van een nieuwe Rijksbijdrage. Die is door het Rijk wel toegezegd, maar er is nog geen nieuwe regeling verschenen voor deze middelen, te ontvangen vanaf 2026. Echter blijkt uit de recente voorjaarsnota dat we kunnen uitgaan van deze CDOKE-gelden tot en met 2030.

Samenhang met andere beleidsdocumenten:

De RES 1.0.
Transitievisie Warmte.

Communicatie:

Zie onder 'Planning en uitvoering'.

Financiën:

Het jaarlijkse basisbedrag wat Maasgouw aan de RES betaalt is € 62.400 (€ 2,60 per inwoner op peildatum 1 januari 2026).

Bovenstaande bijdrage wordt gedekt uit de ontvangen Rijksmiddelen CDOKE, en daarmee is dit voor Maasgouw een budgettair neutrale dekking.

De regio heeft een Coalition of the Willing opgezet, bestaande uit 11 gemeenten, om een Meerjarige Collectieve Ontzorgingsaanpak (MCO) te realiseren. Deze richt zich op het isoleren van 92.000 potentiële woningen, met als minimum 14.524 woningen, waarbij de nadruk ligt op kwetsbare huishoudens, zodat ook zij kunnen profiteren van lagere energiekosten en meer comfort.

Voor dit project is een aparte begroting bijgevoegd die wordt afgedekt door de ontvangen Rijksmiddelen voor het Nationaal Isolatieprogramma (NIP). De verwachting is dat de proceskosten voor Maasgouw rond de € 260.000 zullen liggen (te betalen in 2025 en/of 2026, al dan niet in tranches), en ongeveer € 1.000.000 naar subsidies kan. Beide bedragen worden uit de Specifieke Uitkering Lokale Isolatie Aanpak (LAI) betaald. Ook dit is voor de gemeente een budgettair neutrale dekking.

Planning en uitvoering:

Nadat de raad eventuele zienswijze(n) kenbaar heeft gemaakt, zal/zullen deze worden doorgeleid naar de RES NML. De commentaren waarin de zienswijze is verrat, zullen samen met het jaarplan 2026, inclusief definitieve begroting, worden aangeboden aan het Portefeuillehoudersoverleg (PHO) RES NML. Het PHO RES NML zal in de vergadering van 2 oktober 2025 het jaarplan 2026 en de definitieve begroting 2026 vaststellen. Vervolgens worden de deelnemende gemeenten geïnformeerd over het genomen besluit.

Bijlagen:

1. Aanbiedingsbrief concept-begroting 2026 RES NML.
2. Concept-begroting 2026 RES NML.
3. Voortgangsrapportage 2023-2025 RES NML.
4. Samenvatting voortgangsrapportage.
5. (Concept-)raadsbesluit.

Ondertekening:

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders,

De secretaris

De burgemeester

C.M. Keersmaekers

T.J. Blomen